

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 18. Superior sit suavis, lenis, non rigidus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

Si placet vobis, & à Domino Deo nostro egreditur sermo, quem loquor; mittamus ad fratres nostros. 3. Paral. 13. 2. ait David ad omnem populum Israël. Carthusianus: ecce, quam humiliter loquitur subditis: non pertinaciter jubet, nec per se Absolutè determinat; sed sub conditione loquens, inferiorum iudicio verba sui committit propositi.

Misit Moysen servum suum &c. Psal. 104. 26. Ideo ad Pharaonem, quasi quosdam testes, constat à Domino destinatos, ut populum sibi placitum abire permitteret illarum. O inæstimabilis pietas omnipotentis! ab homine fragili petebat fieri, cuius ordinationi à nulla creatura poterat obviari: ut revera nos infirmos doceat; quâ moderatione vivere debeamus quando voluntates suas Creator Sanctus sub tanta clementia peregrisse legitur. Cassiodorus hic.

Cum magna reverentia disponis nos. Sap. 12. 18. Cui debetur reverentia nisi superiori? sic tamen Deus se gerit erga homines, quasi metuat eos offendere. Marchantius D. 4. Pent.

Et audivi vocem Domini dicentis, quem mittam? Il. 68. Nota humilitatem Dei, Principibus, Prælati, & cuius superiori bene regere volenti, necessariam. Poterat Deus imperare Isaiæ: ecce jam te consecravi prophetam; adsum, & adero, tibi: quare mitto te ad Judæos; vade. Sed noluit eum ad rem tam arduam, suò præcepto cogere. Unde eum invitat; proponens ei solum suum desiderium: quod Isaias statim amplectitur, seque ultro offert. Cornelius hic.

Ex Novo.

Ego autem dico vobis, diligite inimicos vestros. Matth. 5. 44. Non dicit, ut alias, mando vobis: quia nutus, & insinuat, superioris efficacius obligat subditum, quam mandatum: nam ipsa suavitas proponendi fortius eorum attrahit voluntatem; quam dura iubenti verba. Sylveira Addit. in Matth. 5.

Habens sub me milites. Matth. 8. 9. Quò loco illos habet? *Dico huic vado, & vadit.* Non inquit jubeo severò vultu; sed moneo civiliter. Et unde ei tanta comitas? *Nam & ego homo sum.* Sylveira Addit. hic.

Si quis vult me sequi, abneget semetipsum. Marci 8. 34. Non dicit, et si vos non volueritis, ego nihilominus pati vos volo; sed, *si quis vult*, quasi dicat: ad bona, & honesta, provo-co; non ad mala, & odiosa: nec quemquam huc compello; sed amicè tantum invito. Hæc autem dicens magis attrahit: qui enim vim affert, decorum non servat: qui autem auditori libertatem facit, validius allicit. Delinitio enim, & obsequium, quavis violentiâ fortiora sunt. Victor Antioch. hic.

Rogavit eum à terra reducere pusillum. Luc. 5. 3. Poterat Christus imperare Petro; *rogavit*: quia non tyrannicò imperiò ad suam nos redigat servitutem; sed quia salutis nostræ amantissimus, quibusdam velut precibus inducit, rogat; dum nos eum rogare deberemus. Marchantiu. D. 4. Pent. Ex hoc hoc ostenditur *rogantib. Sacra, Tom. II.*

xima Christi dignatio, mansuetudo, & pietas; quòd Petrum, pro tam parva re, modeste, humiliterque, rogavit; cui præcipere habuit: docens Prælatos; ut proniores sint ad monendum, quam ad præcipiendum proclives; magisque capiant diligi, quam timeri. Dion. Carthus. hic. Sicut qui vim affert, plerumque avertit; sic qui liberos audientes constituit, multò magis attrahit. S. Chrysostomus hom. 56. in Matth.

Multum fiduciam habens in Christo Jesu imperandi tibi, quod ad rem pertinet; propter charitatem magis obsecro. Philem. v. 8. 9.

§. XVIII.

Superior sit suavis, lenis, non rigidus.

Num. 1.

Figure, & Symbola.

Solve calcamentum de pedibus tuis. Ex. 3. 5. Cur non potius mandat denudare caput? Informabat Deus principem in optima methodo gubernandi. Capitis operimentum fit ex lana ovium; quæ tendendo, absque ulla oppressione, defumitur: calcamenta verò ex animalibus vi multâ excoriando detrahuntur. Bonus gubernator à subditis exquirat, quæ levè, ac suavi, tonsione haberi possunt; ea verò, quæ excoriando fiunt, procul à se abiciat. Sylveira in Act. 7. 33.

Loquimini ad petram. Num. 20. 8. Moyses autem bis virgâ percussit silicem. v. 11. *Dixitque Dominus: quia non credidistis mihi &c.* v. 12. Quid diliquerunt, ut sic reprehendantur? Doctores Hebraei dicunt; peccatum eorum fuisse, quòd petrae non sunt locuti, sicut eis præceperat Dominus: cumque sufficeret, eos loqui ad petram, ut aquas produceret; Moyses geminò ictu percussit: ideoque Deus queritur: quia illum coram populo non sanctificârunt. Mirabilis enim esset, petram solis verbis, quam virgâ ictu, aquas producere; sicque Deus magis à populo glorificaretur. Voluit Dominus hic docere; cum Præsides mitibus verbis damna, mala, culpæque, emendare possint; nè virgâ, & asperis reprehensionibus, utantur. Diez. conc. 2. in Comm. Doctor. Ad implendum miraculum inde fecit currere humidos liquores, ubi erat sicca durities. Cassiodorus l. 4. var. ep. 3. Nota: *Ad implendum miraculum.* E quo capite illud mirum? ex eo, quòd lapis flagellatus virgâ aquas emitteret. Non enim solet subditus ad obsequium adduci, cum Præful rigide extorquet, quod suavitate verborum efficeret. Efcobar tr. 3. Colloqu. Chr. l. 2. Sect. 1. Obs. 1.

Concreseat ut pluvia doctrina mea &c. Deut. 32. 2. Aqua, quæ leniter fluit, terram penetrat, & in ejus venas insinuat se, magno cum terræ emolumento. At, si magno cum tumultu feratur, statim præterlabitur, vix superficie madefactâ. Sic correctio, si ad instar aquæ lenis fit, cor audientis penetrat. Octavianus in Eccli 11. 7.

Aaa a a 2

Da

Da mihi filium tuum: tulitque eum (Elias) de sinu ejus, & portavit in cœnaculum. 3. Reg. 17. 19. Ex sinu matris mortuus in cœnaculum adducitur. Profectò & matris sinus, & cœnaculum, & Prophetæ actiones, amoris sunt documenta. Efcobar t. 3. Coll. Chr. 1. 8. Sect. 1. Obs. 4.

Tolle baculum meum. 4. Reg. 4. 29. 31. &c. Elifæus misit baculum per manum Giezi servum suum, ad resuscitandum filium Sunamitidis; famulus autem resuscitare non potuit, donec ipse Propheta se eò contulit, & se cum puero manusus est; ponens os suum cum ore ejus, manus cum manibus; & sic resuscitavit. Dum Prælati erga delinquentem baculo utitur, rigore iustitiæ non resuscitat; imò facit contumaciorum. Quid remediū? metiatur se, & dicat intrā se: si ego occasiones peccandi, quas iste habuit, haberem, forsā illò essem deterior. Sic, metiens fragilitatem cum fragilitate, rigorem temperabit, & corriget. Eccl. 31. 18. *intellige, quæ sunt proximi tui, ex teipso.* Diez Prælati.

Meliora sunt uberata vinò. Cant. 1. 1. Si vinò meliora; cur, dimissò lacte, subditos purò lactis vinò? non quidem vinò, quod cor eorum lætificet, sed quod bilem accendat, & iram excitet? Vos Patres, ait Paulus Eph. 6. 4. *volite ad iracundiam provocare filios vestros &c.* Disciplina necessaria fiat tum amore, provocante solatium, & emendationem. Ità subditi dicent: *exultabimus, & letabimur in te, memores uberum tuorum super vinum.* de Ponte hic Exh. 19.

Aqua Siloe, quæ vadunt cum silentio. Is. 8. 6. Symbolum sunt regni Davidis, ob ejus pietatem, Cornelius hierogl. hic.

Egredietur virga de radice Jesse, & flos de radice ejus ascendet. Is. 11. 1. aliter loquitur de virga, & de flore: virga solum egredietur, non ascendet. Augusta est virga severitas, & humilis, & quasi repens; florida autem beneficentia sublimis est; & ingentes sibi comparat ascensus. Bæzat. 2. l. 8. c. 3. §. 40.

Stabunt super illas piscatores. Ezech. 47. 10. Nota: Apostoli vocantur Piscatores potius, quàm Venatores: quia ipsi non violentis cædibus, sed dulcibus sermonibus, & moribus, suaviter traxerunt homines ad Christum; ac sensim eos in retia Ecclesiæ compulerunt; ut vivos caperent ad meliorem vitam. Cornelius hic.

Unge caput tuum. Matth. 6. 17. Capita inungebantur: & Prælati assimilantur Capiti. In quo significatur; quòd Prælati debeant esse pii, oleò misericordiæ uncti. Geminiani c. 60.

Si quem fortè non, ut poscebat, audivi; si quem tristius, quàm opus erat, aspexi, &c. me fateor debitorem. Nam pullos, quos fovet, sape in angustiis, sed non totò pedis pondere, calcat & mater; non ideo desinit esse mater. S. August. l. 50. homiliar. l. 24. in Anni versario Episcopalis Ordinis.

Sicut corpus non potest esse perfectum, nisi duo brachia habeat. ità qui præest, non potest rectè gubernare; nisi & faveat probis, & im-

probos coërceat. Et sicut dextero plus brachio utimur, quàm sinistro; sic gloriosius est, virtutibus fovere, quàm vitiis punire. Diez Poestas.

Ut, qui vasa vitrea contaminata mundare volunt, non debent duriter applicare manus; nè, dum volunt sordes abstergere, vasa frangant: sic Præsules, qui volunt subditos corrigere, niti decet, ut id efficiant moderatè, nè illos perdant. Diez Prælati.

Num. 2.

Testimonia, & motiva.

Ex Veteri.

Factus est Esau vir gnarus venandi. Jacob autem vir simplex habitabat in tabernaculis. Gen. 25. 27. Jacob pascebat oves, Esau feras venabat, Sed Jacob benedicitur à patre. Gen. 27. 28. 29. An non aptior ad regnum, qui arcu, & sagittâ utitur; quàm qui gramine oves trahit? S. Ambros. l. de Jacob l. 2. c. 2. vicit mansuetudo duritiem, dum alter venatu asperò prædam quærit agrestem; hic tenera mansuetudinis, atque pietatis pio patri dulces epulas ministravit. Sylveira in Apoc. 5. 7.

Nesti quòd frater meus homo pilosus sit, & ego lenis. Gen. 27. 11. Habet Superior cum Jacob in puniendo manus lenes, non pilosas cum Esau. Bessius D. 2. Pasch.

Moses pascebat oves Jethro &c. Ex. 3. 1. Per quadraginta annos, quibus in Madian vixit, fuit pastor ovium; totidem deinde annis pastor, & Dux, populi. Est enim pastoralis ars, inquit Philo, præludium ad regnum, hoc est, ad regimen hominum, gregis mansuetissimi. Quadraginta annis vixit in aula Moyses, quadraginta annis dux populi in deserto. Quares: quid his quadraginta annis, dum pascebat, egerit Moyses? respondet Philo eum, pascendo oves, didicisse pascere, & regere, populum. Oves pascit, ut qui ad pastorem principatum prius erudiretur. Ei enim, qui mansuetissimo hominum gregi est præfuturus, est præexercitatione ovium pasceendarum scientia. Clem. Alex. l. 1. Strom.

Obsecro, ut fiat in me duplex spiritus tuus. 4. Reg. 2. 9. Respondit Elias: *rem difficilem postulasti.* q. d. si spiritus mei rigor duplex in te fiat, quis poterit ferre? Theodoretus: dixit hoc, non invidens gratiam discipulo; sed curam gerens aliorum hominum. Si enim esset simplici Eliæ Spiritu tot calamitatibus afflictata fuit terra; quid fieret, si duplicaretur in Elifæo? Alvarez Illustr. 278.

Lingua placabilis lignum vite; quæ autem immoderata est, conteret spiritum. Prov. 15. 4. Quidquid in hac vitali arbore foliorum est; medicinam promittit, & sanitatem: quidquid in homine miti verborum est; virtutis stimulus est. Si præoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, vos, qui spirituales, hujusmodi instruite in spiritu lenitatis. Gal. 6. 1. Drexelius Orb. Phaet. c. 42. §. 1. Nihil adeò efficax ad correctionem multorum reperit, quemadmodum est lenitas. Gerson tr. de parvulis ad Christum trahendis.

Ex

Ex Novo.

Baptizatus autem Iesus confestim ascendit de aqua; & ecce aperti sunt ei caeli &c. Matth. 3. 16. Cur ad praesentiam Arcae testamenti aquae Jordanis fugiunt? non verò ad tantum Christi baptizati? S. Chrysol. l. 160. quid est, quòd Jordanis, qui fugit ad praesentiam Legis Arcae, ad totius Trinitatis praesentiam non refugit? quia pietati obsequitur; incipit non esse timori. Hic Trinitas exercet gratiam totam, totam sibi loquitur charitatem: ibi elementa corripit, ut servulos instituat ad timorem. q. d. coram Legali Arca, ubi lex, quae rigidas poenas hominibus imponebat, inclusa, aquae fugerunt: at coram Christo baptizato, quando tota Trinitas charitatem loquitur, undae Jordanis maximè inter se coadunantur: nam quos severitas terret & dissecat; benignitas trahit, & unit. Sylveira.

Resplenduit facies ejus sicut sol; vestimenta autem ejus facta sunt alba sicut nix. Matth. 17. 2. Sed cur non eodem fulgore irradiant vestimenta, & vultus? Apoc. 12. 1. *Mulier* illa apparet *amicla sole*. Sol minutissima videt, & valde recondita penetrat; at verò nix cooperit. In illo monte Christus agebat personam principis, & Doctoris: *ipsum audite*. qui cuncta quidem debet videre; aliqua tamen ut nix cooperire, & dissimulare. Sylveira c. 33. in Marci 6. q. 15.

Moses, & Elias, cum eo loquentes. Matth. 17. 3. Cur priùs ponitur Moyses, quam Elias? Potior sit Rectoribus mansuetudo, quam rigor. Sylveira hic q. 15.

Quoties volui congregare filios tuos &c. Matth. 23. 37. Hac gallinae comparatione docet divinus Magister; quam suaves, mansueti, & benigni. Pralati esse debeant erga subditos; ut gallina erga pullos. Diez conc. 2. de S. Steph.

Surgens increpavit ventum, & tempestatem aquae; & cessavit, & facta est tranquillitas. Luc. 8. 24. S. Basilus Seleuc. or. 22. verbò minaci mare continet Deus; & modicà voce ingens elementum frænabatur. Modica erat vox, mitis, blanda; quâ frænabatur elementum. Escobar tr. 6. Par. Chr. l. 2. Sect. 1. Obf. 1.

Nihil tuleritis in via; neque virgam. Luc. 9. 3. Virgam aufert, nè metum inferant. S. Ambros. l. 7 in Luc. eos emisit ad seminandam viam; qui non cogent, sed docerent. Sed nonne Marci 6. 8. praescriptum à Christo est, nè quid tollerent in via, nisi virgam tantum. An contrarius sibi Dominus? solvit nodum Rupertus l. 8. in Matth. ad mentem S. Ambrosii: virgam regnum negat, virgam pastorum concedit. Velloso in Judith 2. 4.

Ducentorum denariorum panes non sufficiunt &c. Joan. 6. 7. Discipulis objicientibus difficultatem, non habemus, nisi quinque panes. Et quid hæc inter tantos? Et tamen eos Dominos non arguit, ut Matth. 8. 26. *modice fidei*. Quia Pralatus non debet semper argue-

re, & objurgare; sed quædam quandoque dissimulent. Sylveira hic. q. 15.

Principium, qui & loquor vobis. Joan. 8. 25. Cum Christus sit principium, seu Princeps omnium, loqui comiter, & suaviter, subditis, vel impiis, non dedignatur. Escobar t. 3. Proph. Chr. l. 4. Sect. 2. Obf. 1.

Ego sum lux mundi. Joan. 8. 12. Velle lucere, ut ardeas, & uras; non est lucere ad morem Dei, qui non lucet, ut ustulet; sed ardet, ut luceat. *Ego sum lux Mundi.* Cur non dicit? ego sum sol Mundi. Imò nunquam Evangelista illum solem vocat, sed semper *lucem*: & sic semper ille, tum seipsum, tum Discipulos suos, vocat. Cur lux, non sol, amat vocari? R. Sol duo habet; illuminat, & urit: quod lucet, blandum est, & gratum; quod adurit, asperum. Docuit Prædices; ut se Patres, non Dominos, exhibeant. Sic Christus, quantum in illo est, semper sibi à sole mutuatur, non ardorem, sed splendorem; non quod rigidum, sed blandum; non quod amarum, sed dulce. Matth. 28. 18. *data est mihi omnis potestas in caelo, & in terra.* Docete ergo omnes gentes. Nam, si docere, est lumen ministrare; si baptizare, est gratiam conferre; talibus rebus vult occupari vestram potestatem; ut sitis soles, qui lucem præbeant, non adurant. Potestas Christi semper in suave, nunquam in rigidum. Did. Niss. fer. 6. D. 4. Quadr. §. 2.

Ecce venit leo de tribu Juda. Apoc. 5. 5. Semel tantum in Apocalypsi vocatur Christus leo; sed in eadem unò, & triginta, vicibus vocatur agnus: quia longè plura signa humanitatis, quam severitatis exhibet; magis de mansuetudine agni, quam de fortitudine leonis, gloriatur. Mendoza in 1. Reg. 12. Annot. 10. Sect. 2.

Ex Patribus, & aliis.

Sic in fratrem tuum inquirito, ut qui & ipse iisdem modis, judicandus sis. Propterea celementer nè abscideris, neve membrum aliquod rejeceris; cum incertum sit, anne per hoc etiam pars sana lædatur. Sed admoneto, objurgato, hortato. Habes medendi normam: mitis illius, humanique, Christi discipulus; qui nostras imbecillitates tulit. Etiam si primò repugnet; tolerans esto: idem, si secundò faciat; nè desperaveris; adhuc sanandi tempus est. Quin etiam si tertio; humanus esto agricola: Dominum adhuc obsecrato, nè vel excindat, vel oderit, sterilem, & in utilem, ficum: sed ut redeat, eamque curet circumjectò simò; quæ est manifestæ turpitudinis, & ignominiosæ vitæ, facta per confessionem correctio. Quis scit, an immutetur, fructumque ferat, ac Jesu Bethaniâ redeuntem pascat. S. Gregor. Naz. orat. 7.

Objurgationi semper aliquid blandi admisce: facilius enim penetrant verba, quæ mollè vadunt viâ, quam asperâ. S. Martinus Bracar. Ep. in Maximis de moribus.

Religionis Major, si dubitet probabiliter de periculo personæ quærentis auxilium; agit securius, condescendendo interim ipsius fragilitati, quam timore relaxationis in ordine cum securitate neget auxilium. Poterit itaque facilius fieri provilio circa rigorem ordinis servandum in eo postmodum, & circa alios; quam repararetur ad sanitatem, aut vitam, talis ægrotus, si lapsus est. Consonat pium dictum: melius est de nimia pietate, quam de nimia severitate, redargui. Gerson. Opusc. de Religionis perfectione Considerat. 15.

Rudolphus I. distabat: severum, & imitem, fuisse me, aliquando poenituit; lenem, & placabilem nunquam.

§. XIX.

Superior audiat benignè opposita.

Quis sum ego, ut vadam ad Pharaonem? Ex. 3. 11. Quinque objectiones, & replica; à Moyse Deo oppositæ in uno colloquio; & benignè omnes acceptæ. Putatis Deum ad justam iram provocatum, Moyse opponente tam multa, nè mandata impleat? Forsan è rubo disparuit? forsan ipsas flammæ in rubo ardentes, in repugnantis labra contorsit? forsan dimissum ad ovile privatum duxit honoratissima legatione? *Iratus* quidem *Dominus in Moysen*. Ex. 4. 14. ira tamen ejus eò desit, ut voluntati repugnantis accederet: *Aaron frater tuus &c.* Quis unquam, vel per somnium, cogitasset tantam patientiam in audiendis objectionibus repetitis? nisi Deus suò quasi digito scripsisset. In eo tamen, quod præcipiebat Moyse, nullò prorsus modo errare, aut decipi potuit: quanto magis ergo convenit, ut nos audeamus decretis nostris contradicentes; cum, ut homines, obnoxii simus infinitis erroribus. Oliva t. 3. conc. 13.

Etiam Domine: nam & catelli edunt de micis. Matth. 15. 27. Origenes hom. 7. in Evang. ô mulier violenta! Dominus dicit, non licet; & illa respondit: *etiam Domine*; potes, si velis. Canem me vocas. canis sum; sed non recedam à te. Non quero panem filiorum; da mihi micas, quas catuli manducant. Ad tantam audaciam adeò se Christus D. non commovit; ut sceminae oppositionem admiserit, ejusque precibus subscriperit. Id. ibidem.

Quomodo fiet istud? Luc. 1. 34. Nullus unquam Legatus in orbe visus est, aut dotibus clarior, aut, missus à majori principe, aut acturus de negotiis gravioris momenti; quam Archangelus Gabriel, unus ex primis Assessoribus divinitatis. Nec unquam inter mortales vixit, aut vivet, mulier sanctior, quam Maria Virgo, Regina Angelorum. Nihilominus anima tam considerata, tam modesta, verecunda, discutit legationem divinam; & cœlesti legato non statim assentitur; imò contrà objicit: *quomodo fiet istud?* Miror magis, tam illustrem Dei Patris nuntium tolerare, & admittere, hujus Puellæ ob-

jectionem. Attamen minimè turbatus dubium admittit, & ambigenti planè satisfecit; *Spiritus S. superveniet in te.* Hinc infero: non solos arrogantes, aut temerarios, opponere se aliquando viris magnis, allatis rationibus; cum Virgo prudentissima, & silentii amantissima, difficultates proponit divino nuntio. *Secundò*, virorum esse sublimium, benignè audire eum, qui à se stabilita refutat; cum Angelus tam sublimis intelligentiæ auscultat humaniter, quæ objectat Virgo; nec increpat. Oliva t. 3. conc. 13.

§. XX.

Superior sit suavis, & severus.

Num. 1.

*Figura, & Symbola.**Ex Veteri.*

NUnquam Deus severior apparuit Mundo, quam in diluvio; quod fuit in verè: ut terræ fructus omnes testarentur summi Judicis mansuetudinem, & beneficentiam. Ità notavit S. Ambrosius l. de Noe c. 14.

Non antea cataractas cœli severus peccatorum ulior aperuit; quam gratiarum fontes præmitteret: quæ justissimum testarentur Judicem; qui, post mansuetudinem exhibitam, post multam misericordiam, reorum pertinaciam castigat. Bæza t. 1. l. 1. c. 2. §. 4.

Cumque tuleris de sanguine, qui est super altare, & de oleo unctiois; adsparges Aaron, & vestes ejus &c. Ex. 29. 21. Unguntur oleo, & sanguine; ut scirent olei misericordiam cum rigore sanguinis temperare. Oleaster hinc.

Invenit germinasse virgam Aaron, & turgentibus gemmis eruperant flores. Num. 17. 8. Moderatoris virga sit instar Aaronicæ virgæ; quæ flores, fructusque, produxit. Sic suavis, fructu plena, & amore. Barradius t. 1. l. 10. c. 19.

Benedictio illius, qui apparuit in rubo, veniat super caput Joseph. Deut. 33. 16. Non alia benedictio, non alius mos, decet principem, quam *benedictio illius, qui apparuit in rubo.* Hujus indolem imbibant, quicumque homines regunt. Ignis in rubo judicem inter spinosos peccatores agebat. Ex. 3. 2. Ignis rubo adhæret, & rubus viret correptus igne: judex inter reos agit, & adhuc non cadit reus ullus. Quæ rei causa? S. August. q. 42. vet. test. lex statim vindicare non venerat; sed prius ostendere; ideo ignis rubum non combussit. Bæza t. 1. l. 1. c. 2. §. 4. Nihil est, quod æquè in admirationem rapiat viros etiam magnificè educatos; ac ubi inspeclant ignem, principem elementorum considerare in rubo, nè unâ quidem spinâ ambustâ. Lucebat ille, non urebat. Ità ad Præsidium documentum, igni Moy-saico splendor permittitur, incendium perit. Quam